C/2024/2984

29.4.2024

Erään viinialan nimityksen tuote-eritelmän vakiomuutoksen hyväksymistä koskevan tiedonannon julkaiseminen (komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/33 17 artiklan 2 ja 3 kohta)

(C/2024/2984)

Tämä tiedonanto julkaistaan komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/33 ([1]) 17 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

VAKIOMUUTOKSEN HYVÄKSYNNÄN TIEDOKSI ANTAMINEN

”Bourgogne”

PDO-FR-A0650-AM03

Tiedonannon päivämäärä: 1.2.2024

HYVÄKSYTYN MUUTOKSEN KUVAUS JA PERUSTELUT

1. **Tuotokset**

Tuote-eritelmän I luvun VIII jakson 2 kohdassa nostetaan valkoviinien enimmäistuotoksen rajaa. Enimmäistuotos on nyt 77 hehtolitraa hehtaaria kohden aiemman 75 hehtolitran sijaan.

Valkoviinien enimmäistuotoksia kasvatetaan kaikkien täydentävien maantieteellisten nimitysten osalta, pois lukien täydentävien maantieteellisten nimitysten ”Hautes Côtes de Beaune” ja ”Hautes Côtes de Nuits” harvaan istutetut viiniköynnökset. Vakiintuneiden tuotantosääntöjen mukaan näiden viiniviljelmien enimmäistuotos on jo suurin mahdollinen.

Tuotosrajoja nostetaan ilmastonmuutoksen vaikutusten huomioon ottamiseksi, sillä ilmastonmuutos aiheuttaa satomäärien heilahtelua ja sadot jäävät toistuvasti vajaiksi.

Yhtenäisen asiakirjan 5 kohtaa muutetaan ainoastaan valkoviinien osalta.

2. **Valvontaelintä koskeva muutos**

Tuote-eritelmän III luvun II jaksoa muutetaan tarkistettujen laatimissääntöjen huomioon ottamiseksi.

Muutos ei vaikuta yhtenäiseen asiakirjaan.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

1. **Nimi/nimet**

Bourgogne

2. **Maantieteellisen merkinnän tyyppi**

SAN – Suojattu alkuperänimitys

3. **Rypäletuotteiden luokat**

1. Viini

([1]) EUVL L 9, 11.1.2019, s. 2.

4. **Viini(e)n kuvaus**

LYHYT KIRJALLINEN KUVAUS

Viinit ovat kuivia valko-, puna- tai roseeviinejä. a) Valkoviinien luonnollinen alkoholipitoisuus on vähintään 10,5 tilavuusprosenttia. Puna- ja roseeviinien luonnollinen alkoholipitoisuus on vähintään 10,2 tilavuusprosenttia. b) Väkevöinnin jälkeen viinien kokonaisalkoholipitoisuus saa olla valkoviineillä enintään 13 prosenttia ja puna- ja roseeviineillä enintään 13,2 prosenttia. c) Punaviinien omenahappopitoisuus pullotusvaiheessa on enintään 0,4 g/l. d) Käymiskykyisen sokerin enimmäispitoisuus (glukoosi + fruktoosi) nautintavalmiissa viineissä on valkoviineillä 3 g/l tai 4 g/l, jos valkoviinin kokonaishappopitoisuus on vähintään 55,10 milliekvivalenttia litrassa, punaviineillä 2 g/l ja roseeviineillä 3 g/l.

Muut analyyttiset kriteerit ovat unionin sääntelyn mukaisia.

Puna- ja roseeviineissä on usein samettinen ja erittäin hienostunut tanniinirakenne, jossa on upeita hedelmäisiä vivahteita. Chardonnay B -lajikkeesta valmistettujen valkoviinien maku on pehmeä mutta myös hapokas, mikä takaa viineille tasapainoisen rakenteen ja tekee niistä hyvin säilyviä. Näin saadaan potentiaalisesti voimakkaanmakuisia viinejä. Maantieteellinen alue kattaa useamman leveysasteen, mikä näkyy eri viinien ominaispiirteissä. Yonnessa viinien rakenteelle on tyypillistä selkeä hapokkuus, mikä erottaa nämä viinit maantieteellisen alueen eteläosalle luonteenomaisista notkeammista viineistä.

Yleiset analyyttiset ominaisuudet

— Kokonaisalkoholipitoisuus enintään (til-%)

— Todellinen alkoholipitoisuus vähintään (til-%)

— Vähimmäishappopitoisuus

— Haihtuvien happojen pitoisuus enintään (milliekvivalenttia/litra)

— Kokonaisrikkidioksidipitoisuus enintään (mg/l)

5. **Viininvalmistusmenetelmät**

5.1. *Erityiset viininvalmistusmenetelmät*

Erityinen viininvalmistusmenetelmä

a) Vettä poistavat väkevöintimenetelmät ovat sallittuja punaviinien valmistuksessa, kunhan väkevöimisaste on enintään 10 prosenttia.

b) Roseeviinien valmistuksessa ei saa käyttää viininvalmistukseen tarkoitettua hiiltä (yksinään tai valmisteisiin sekoitettuna).

c) Puupalojen käyttö on kielletty.

d) Väkevöimisen jälkeen viinien kokonaisalkoholipitoisuus saa olla enintään

13 prosenttia (valkoviinit)

13,2 prosenttia (puna- ja roseeviinit).

Edellä esitettyjen määräysten lisäksi viininvalmistusmenetelmien on oltava unionin tasolla ja Ranskan maatalous- ja merikalastuslaissa (*Code rural et de la pêche maritime*) asetettujen velvoitteiden mukaisia.

1. Istutustiheys

Viljelykäytäntö

YLEISET SÄÄNNÖKSET

Viiniköynnösten istutustiheys on vähintään 5 000 köynnöstä hehtaaria kohden. Köynnösrivien välinen etäisyys saa olla enintään 2,2 metriä.

— Kun istutustiheys on suurempi kuin 8 000 köynnöstä hehtaaria kohden, köynnösten välisen etäisyyden samalla rivillä on oltava vähintään 0,50 metriä.

— Kun istutustiheys on enintään 8 000 köynnöstä hehtaaria kohden, köynnösten välisen etäisyyden samalla rivillä on oltava vähintään 0,80 metriä.

Tiheään istutettujen viiniköynnösten vähimmäisistutustiheys on 9 000 köynnöstä hehtaaria kohden ja köynnösten välisen etäisyyden samalla rivillä on oltava suurempi kuin 0,50 metriä.

ERITYISET SÄÄNNÖKSET

Tarkistettua alkuperänimitystä ”Bourgogne” vastaavaan rajattuun maantieteelliseen alueeseen kuuluvilla viinitarhoilla, joiden viineissä käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä ”Hautes Côtes de Beaune” tai ”Hautes Côtes de Nuits”, viiniköynnösten istutustiheys on vähintään 4 000 köynnöstä hehtaaria kohden ja köynnösrivien välinen etäisyys saa olla enintään 3,0 metriä.

2. Leikkaussäännöt

Viljelykäytäntö

Viiniköynnökset leikataan seuraavilla menetelmillä:

RIVIEN VÄLINEN ETÄISYYS, VIINITYYPPI, VILJELMÄN SIJAINTI

LEIKKAUSSÄÄNNÖT

Yleiset säännökset

Valkoviinilajikkeet

— Kannusleikkaus (sidontatapana cordon de Royat tai kahden oksan cordon), jolloin silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 10.

— Juoksijaleikkaus (sidontatapana yhden tai kahden oksan Guyot), jolloin silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 8,5.

Valkoviinilajikkeet (yksinomaan Rhônen ja Saône-et-Loiren departementtien kunnissa, jotka kuuluvat tarkistettua alkuperänimitystä ”Mâcon” vastaavaan rajattuun viininviljelyalueeseen)

– Ns. ”à queue du Mâconnais” -leikkaus, jolloin silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 10.

Valkoviinilajikkeet (muissa kuin Rhônen ja Saône-et-Loiren departementtien kunnissa, jotka kuuluvat tarkistettua alkuperänimitystä ”Mâcon” vastaavaan rajattuun viininviljelyalueeseen)

– Chablis-leikkaus, jolloin silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 8,5.

Puna- ja roseeviinilajikkeet

— Kannusleikkaus (sidontatapana cordon de Royat, kahden oksan cordon, gobelet tai viuhkasidonta), jolloin silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 10.

— Juoksijaleikkaus (sidontatapana yhden tai kahden oksan Guyot), jolloin silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 8.

3. Erityiset leikkaussäännöt

Viljelykäytäntö

Erityiset säännöt tarkistettua alkuperänimitystä ”Bourgogne” vastaavaan rajattuun maantieteelliseen alueeseen kuuluville viinitarhoille, joiden viineissä käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä ”Hautes Côtes de Beaune” tai ”Hautes Côtes de Nuits” (harvaan istutetut viiniköynnökset)

Viiniköynnökset leikataan yhdellä seuraavista menetelmistä:

— kannusleikkaus (sidontatapana cordon de Royat tai kahden oksan cordon)

— juoksijaleikkaus (sidontatapana yhden tai kahden oksan Guyot).

Silmuja saa jättää neliömetriä kohden enintään 6.

Samaan vaijeriin sidottujen satoversojen peittäminen on kielletty.

Erityiset säännökset

Yksioksaista Guyot-leikkausta voidaan mukauttaa

— käyttämällä toista kannusversoa, jonka avulla satoverson paikkaa voidaan vaihdella vuosittain

— lyhentämällä satoverso enintään kolmeen jätettyyn silmuun ja jättämällä kannusversioon kaksi silmua.

Leikkaustavasta riippumatta viiniköynnöksiin voidaan jättää useampia silmuja edellyttäen, että 11 tai 12 lehden fenologisessa vaiheessa kyseisenä vuonna hedelmää kantavien oksien määrä neliömetriä kohden ei ylitä leikkaussäännöissä määriteltyä jätettävien silmujen määrää.

5.2. *Enimmäistuotokset*

1. Valkoviinit

77 hehtolitraa hehtaaria kohden

2. Puna- ja roseeviinit

69 hehtolitraa hehtaaria kohden

3. Bourgogne SAN -merkityt valkoviinit, joissa käytetään myös täydentävää maantieteellistä nimitystä

77 hehtolitraa hehtaaria kohden

4. Bourgogne SAN -merkityt puna- ja roseeviinit, joissa käytetään myös täydentävää maantieteellistä nimitystä

67 hehtolitraa hehtaaria kohden

5. Bourgogne SAN -merkityt valkoviinit, joissa käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä ”Hautes Côtes de Beaune” tai ”Hautes Côtes de Nuits”

77 hehtolitraa hehtaaria kohden

6. Bourgogne SAN -merkityt puna- ja roseeviinit, joissa käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä ”Hautes Côtes de Beaune” tai ”Hautes Côtes de Nuits”

66 hehtolitraa hehtaaria kohden

7. Bourgogne SAN -merkityt valkoviinit, joissa käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä ”Tonnerre”

77 hehtolitraa hehtaaria kohden

8. Bourgogne SAN -merkityt valkoviinit, joissa käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä ”Hautes Côtes de Beaune” tai ”Hautes Côtes de Nuits” (harvaan istutetut viiniköynnökset)

65 hehtolitraa hehtaaria kohden

6. **Rajattu maantieteellinen alue**

Viinirypäleet on korjattava ja viiniytettävä sekä viini valmistettava seuraavien kuntien alueella:

VALKO-, PUNA- JA ROSEEVIINIT

— Côte-d'Orin departementti:

Aloxe-Corton, Ancey, Arcenant, Auxey-Duresses, Baubigny, Beaune, Belan-sur-Ource, Bévy, Bissey-la-Côte, Bligny-lès-Beaune, Boncourt-le-Bois, Bouix, Bouze-lès-Beaune, Brion-sur-Ource, Brochon, Chambolle-Musigny, Charrey-sur-seine, Chassagne-Montrachet, Chaumont-le-Bois, Chaux, Chenôve, Chevannes, Chorey-lès-Beaune, Collonges-lès-Bévy, Comblanchien, Corcelles-les-Monts, Corgoloin, Cormot-le-Grand, Corpeau, Couchey, Curtil-Vergy, Daix, Dijon, Échevronne, L'Étang-Vergy, Fixin, Flagey-Echezeaux, Fussey, Gevrey-Chambertin, Gilly-lès-Cîteaux, Gomméville, Griselles, Ladoix-Serrigny, Larrey, Magny-lès-Villers, Mâlain, Marcenay, Marey-lès-Fussey, Marsannay-la-Côte, Massingy, Mavilly-Mandelot, Meloisey, Messanges, Meuilley, Meursault, Molesme, Monthelie, Montliot-et-Courcelles, Morey-Saint-Denis, Mosson, Nantoux, Noiron-sur-Seine, Nolay, Nuits-Saint-Georges, Obtrée, Pernand-Vergelesses, Plombières-lès-Dijon, Poinçon-lès-Larrey, Pommard, Pothières, Premeaux-Prissey, Puligny-Montrachet, Reulle-Vergy, La Rochepot, Saint-Aubin, Saint-Romain, Santenay, Savigny-lès-Beaune, Segrois, Talant, Thoires, Vannaire, Vauchignon, Villars-Fontaine, Villedieu, Villers-la-Faye, Villers-Patras, Vix, Volnay, Vosne-Romanée ja Vougeot

— Rhônen departementti:

Charentay

— Saône-et-Loiren departementti:

Aluze, Ameugny, Azé, Barizey, Berzé-la-Ville, Berzé-le-Châtel, Bissey-sous-Cruchaud, Bissy-la-Mâconnaise, Bissy-sous-Uxelles, Bissy-sur-Fley, Blanot, Bonnay, Bouzeron, Boyer, Bray, Bresse-sur-Grosne, Burgy, Burnand, Bussières, Buxy, Cersot, Chagny, Chaintré, Chamilly, Champagny-sous-Uxelles, Chânes, Change, Chapaize, La Chapelle-sous-Brancion, Charbonnières, Chardonnay, Charnay-lès-Mâcon, Charrecey, Chasselas, Chassey-le-Camp, Château, Cheilly-lès-Maranges, Chenôves, Chevagny-les-Chevrières, Chissey-lès-Mâcon, Clessé, Cortambert, Cortevaix, Couches, Crêches-sur-Saône, Créot, Cruzille, Culles-les-Roches, Curtil-sous-Burnand, Davayé, Dennevy, Dezize-lès-Maranges, Donzy-le-National, Dracy-lès-Couches, Dracy-le-Fort, Épertully, Étrigny, Farges-lès-Mâcon, Fleurville, Fley, Fontaines, Fuissé, Genouilly, Germagny, Givry, Grevilly, Hurigny, Igé, Jalogny, Jambles, Jugy, Jully-lès-Buxy, Lacrost, Laives, Laizé, Leynes, Lournand, Lugny, Mâcon, Malay, Mancey, Martailly-lès-Brancion, Massy, Mellecey, Mercurey, Milly-Lamartine, Montagny-lès-Buxy, Montbellet, Montceaux-Ragny, Moroges, Nanton, Ozenay, Paris-l'Hôpital, Péronne, Pierreclos, Plottes, Préty, Prissé, Remigny, La Roche-Vineuse, Rosey, Royer, Rully, Saint-Albain, Saint-Amour-Bellevue, Saint-Boil, Saint-Clément-sur-Guye, Saint-Denis-de-Vaux, Saint-Désert, Saint-Gengoux-de-Scissé, Saint-Gengoux-le-National, Saint-Gilles, Saint-Jean-de-Trézy, Saint-Jean-de-Vaux, Saint-Léger-sur-Dheune, Saint-Mard-de-Vaux, Saint-Martin-Belle-Roche, Saint-Martin-du-Tartre, Saint-Martin-sous-Montaigu, Saint-Maurice-des-Champs, Saint-Maurice-de-Satonnay, Saint-Maurice-lès-Couches, Saint-Pierre-de-Varennes, Saint-Sernin-du-Plain, Saint-Vallerin, Saint-Vérand, Saint-Ythaire, La Salle, Salornay-sur-Guye, Sampigny-lès-Maranges, Santilly, Sassangy, Saules, Savigny-sur-Grosne, Sennecey-le-Grand, Senozan, Sercy, Serrières, Sigy-le-Châtel, Sologny, Solutré-Pouilly, Tournus, Uchizy, Vaux-en-Pré, Vergisson, Vers, Verzé, Le Villars, La Vineuse, Vinzelles ja Viré

— Yonnen departementti:

Accolay, Asquins, Augy, Auxerre, Beine, Bernouil, Béru, Bleigny-le-Carreau, Chablis, Champvallon, La Chapelle-Vaupelteigne, Charentenay, Chemilly-sur-Serein, Cheney, Chichée, Chitry, Collan, Coulanges-la-Vineuse, Courgis, Cravant, Dannemoine, Dyé, Épineuil, Escolives-Sainte-Camille, Fleys, Fontenay-près-Chablis, Irancy, Joigny, Junay, Jussy, Lignorelles, Ligny-le-Châtel, Maligny, Migé, Molosmes, Mouffy, Poilly-sur-Serein, Préhy, Quenne, Saint-Bris-le-Vineux, Saint-Cyr-les-Colons, Saint-Père, Serrigny, Tharoiseau, Tonnerre, Tronchoy, Val-de-Mercy, Venoy, Vermenton, Vézelay, Vézinnes, Villy, Vincelottes, Viviers ja Volgré.

VALKOVIINIT

— Rhônen departementti:

Anse, Bagnols, Blacé, Le Bois-d'Oingt, Le Breuil, Charnay, Châtillon, Chessy, Cogny, Corcelles-en-Beaujolais, Denicé, Frontenas, Gleizé, Jarnioux, Lacenas, Lachassagne, Lancié, Légny, Liergues, Lucenay, Marcy, Moiré, Morancé, Nuelles, Oingt, Pommiers, Pouilly-le-Monial, Rivolet, Saint-Germain-sur-l'Arbresle, Saint-Jean-des-Vignes, Saint-Julien, Saint-Laurent-d'Oingt, Theizé ja Ville-sur-Jarnioux.

PUNA- JA ROSEEVIINIT

— Rhônen departementti:

Cercié, Chénas, Chiroubles, Émeringes, Fleurie, Juliénas, Jullié, Lantignié, Odenas, Quincié-en-Beaujolais, Régnié-Durette, Saint-Étienne-la-Varenne, Saint-Lager ja Villié-Morgon

— Saône-et-Loiren departementti:

La-Chapelle-de-Guinchay, Pruzilly ja Romanèche-Thorins.

7. **Rypälelajikkeet**

Chardonnay B

César N

Gamay N

Pinot Blanc B

Pinot Gris G

Pinot Noir N

8. **Yhteyden/yhteyksien kuvaus**

8.1. *a) Yhteyden kannalta merkitykselliset luontoon liittyvät tekijät*

Maantieteellinen alue sijaitsee Yonnen, Côte-d'Orin, Saône-et-Loiren ja Rhônen departementtien rinnealueilla, joilla on perinteisesti harjoitettu viininviljelyä. Alueeseen kuuluu yli 300 kuntaa.

Maantieteellinen alue on jossain määrin hajallaan sijaitsevien viinitarhojen kokonaisuus, joka ulottuu pohjois-eteläsuunnassa noin 250 kilometrin matkalle Bourgognen viininviljelyalueella (*la Bourgogne viticole*, suomeksi myös Burgundi).

Kullakin viinitarhalla on sille luonteenomainen maisemansa, geologiansa ja ilmastonsa.

Sekä Yonnen viinitarhat että Côte-d'Orin pohjoisosassa sijaitsevan Châtillonnais'n viinitarhat on istutettu Pariisin altaan kerrosportaille myöhemmältä jurakaudelta peräisin olevaan sedimenttimaahan. Poikkeuksena ovat Vézelienin alueen viinitarhat, joissa maaperä on peräisin varhaiselta tai keskiseltä jurakaudelta, sekä Jovinienin alueen viinitarhat, joissa maaperä on myöhäiseltä liitukaudelta. Kasvualustat ovat näillä alueilla pääasiassa hiekkaista savimaata (kalkkikiveä ja savea) ja paikka paikoin kalkkipitoista maata. Viiniviljelmät rajoittuvat kerrosportaiden aurinkoisimmille ylängöille, jotka reunustavat alueen tärkeimpiä jokilaaksoja (Yonne ja sen sivujoet sekä Seine ja sen sivujoet; joet johtavat veden pois alueelta). Viljelmät sijaitsevat 150–300 metrin korkeudella merenpinnasta.

Viiniviljelmät sijaitsevat lähes yhtenäisenä jatkuvalla suoralla ylänköalueella, joka ulottuu Dijonista Lyonin lähialueille asti ja muodostaa Bressen tasangon länsireunan. Bressen tasanko on suuri tektoninen laatta, joka vajosi alas Alppien kohoamisen aikaan. Kasvualustat koostuvat pääasiassa sedimenttikivestä, kalkkikivestä tai hiekkaisesta savimaasta, jotka ovat yleensä peräisin jurakaudelta mutta paikoitellen myös triaskaudelta. Joillakin alueilla viiniviljelmät kasvavat happamassa maaperässä, joka on syntynyt paleotsooisen maailmankauden graniitista ja metamorfisesta kivestä koostuvasta paljaasta peruskalliosta. Tällaista maaperää on ennen kaikkea Saône-et-Loiren departementissa. Vaikka takamaiden ylängöt ovat paikka paikoin korkeita (Côte-d'Orissa 650 metriä ja Beaujolais'n alueella 1 000 metriä), viiniköynnöks0et ovat 250–400 metrin korkeudessa merenpinnasta. Kullakin viinitarhalla on sille luonteenomainen maisemansa, geologiansa ja morfologinen rakenteensa. Alueen pinnanmuotoihin kuuluvat muun muassa

— Pariisin altaan kalkkikivitasankoja halkovat leveät jokilaaksot

— ylängön ja tasangon rajalle sijoittuva kapea yhtenäinen vyöhyke Côten alueella

— pohjois-eteläakselilla jatkuvat rinnakkaiset ylängöt eli Mâconnais'n ketju.

Bourgognen viininviljelyalueella vallitsee suhteellisen viileä meri-ilmasto. Ilmastolle on leimallista kohtuullinen ja säännöllinen vuotuinen sademäärä ilman korostunutta kesäkauden kuivuutta. Lämpötilat kertovat ilmaston viileydestä, sillä vuotuinen keskilämpötila on 11 °C.

Yonnen departementissa ilmasto on ankarimmillaan mutta muuttuu hieman maantieteellisen alueen kaakkoiskulmassa, jota Morvanin ja Charolais'n vuoriylängöt suojaavat pinnanmuodoillaan. Nämä ylängöt aiheuttavat föhntuulen, joka vähentää kosteutta ja nostaa lämpötilat muuta aluetta korkeammiksi.

Maantieteellisen alueen itäosassa tuntuu mannerilmaston vaikutus. Tämä ilmenee suhteellisen matalina talvilämpötiloina ja mahdollisesti pitkinä ja ankarinakin pakkasjaksoina mutta myös aika ajoin erittäin kuivina ja aurinkoisina myöhäissyksyinä.

Erityisesti maantieteellisen alueen eteläosissa havaittavat välimerelliset vaikutukset voivat hetkittäin aiheuttaa korkeita kesälämpötiloja ja kuumia meri-ilmavirtauksia, jotka synnyttävät kesäisin ukkosia.

Bourgognen viinitarhojen pohjoisen sijainnin vuoksi paikallisilla ilmasto-olosuhteilla on suuri vaikutus eri viinitarhojen viininviljelypotentiaaliin ja viiniköynnösten kasvuolosuhteet vaikuttavat selvästi viinien ominaisuuksiin.

Kaikki viinirypäleiden korjuuta varten valitut viljelylohkot ovat perinteisesti viininviljelyyn soveltuviksi tiedettyjä alueita. Ne sijaitsevat pääasiassa alueen keskeisimpien ylänköalueiden aurinkoisilla rinteillä, joilla on parhaat lämpötila- ja vedensaantiolosuhteet.

8.2. *b) Yhteyden kannalta merkitykselliset ihmiseen liittyvät tekijät*

Bourgognen alueella on todistetusti harjoitettu viininviljelyä jo gallialaisroomalaiselta kaudelta lähtien. Auxerren lähellä sijaitsevasta Escolives-Sainte-Camillesta on löydetty kuvia viiniköynnöksistä ja Gevrey-Chambertissa kaivettiin esiin ensimmäiseltä vuosisadalta peräisin olevan viinitarhan jäänteet. Lisäksi Eumenes kuvailee 300-luvulla laatimassaan "puheessaan Konstatinukselle" viiniviljelmiä "Pagus arebignuksen" alueella Beaunen lähellä. Viininviljelyn laajenemista edistivät alueen kulkuväylät, kuten Saônejoki ja Via Agrippa -tieverkosto. Vesitse tapahtuneesta kuljetuksesta kertovat Chalon-sur-Saônesta löydetyt viiniamforat, jotka ovat peräisin ensimmäisen vuosisadan puolivälistä.

Keskiajalla Bourgognen viinitarhoilla oli jo taloudellista merkitystä, ja ne tunnettiin maan rajojen ulkopuolella. Auxerressa tuotettiin Basse Bourgogne -viinejä (alabourgognelaiset viinit), kun taas Côte-d'Or tunnettiin Vins de Beaune -viineistään.

Kirkollisten laitosten (luostarit, piispantalot) ja aatelisten rooli Bourgogne-viinien maineen luojina on hyvin tiedossa. Cluny, Cîteaux, Pontigny, Langresin tuomiokapituli ja Burgundin herttuat osallistuivat kukin tavallaan arvostetun viinialueen maineen kasvattamiseen ja viinien levittämiseen. Burgundin herttuakunta ulottui 1400-luvulla Mâconista Amsterdamiin, mikä mahdollisti Bourgogne-viinien laajemman markkinoinnin ja helpotti viinien kauppaa.

Viinikauppa kehittyi huomattavasti 1700-luvulla ja sen taloudellinen merkitys kasvoi. Bourgogne-viinejä myytiin runsaasti Ranskan ja Euroopan pohjoisosiin, jopa muille mantereille asti.

Kuitenkin vasta 1800-luvulla Bourgogne kehittyi selvästi omaksi viininviljelyalueekseen. Viinikauppa yhdisti eri hallintoalueisiin (aiemmin provinssit, nykyään departementit) kuuluvat alueet taloudellisesti, ja kaupunkikeskukset, kuten Auxerre, Dijon, Beaune, Chalon-sur-Saône ja Mâcon, vastasivat Bourgogne-viinien jakelusta. Beaujolais'n alueen pohjoisosa tunnettiin tuolloin Mâcon-viineistä. Myös Champagnen alueen rajalla sijaitsevat Tonnerrois'n ja Chatillonnais'n viininviljelyalueet yhdistettiin nimitykseen "Bourgogne".

Alkuperänimitys "Bourgogne" vahvistettiin virallisesti Dijonin tuomioistuimen päätöksellä vuonna 1930. Ensimmäisessä päätöksessä vahvistetut perusedellytykset ovat sittemmin muuttuneet vain nimellisesti ja maantieteellisen alueen nykyinen rajaus vastaa kyseisessä päätöksessä määriteltyä. Tarkistettu alkuperänimitys "Bourgogne" hyväksyttiin vuonna 1937 annetulla asetuksella.

Maantieteelliselle alueelle on ominaista rypälelajikkeiden rajattu määrä. Chardonnay B on hallitseva valkoviinilajike, mutta paikka paikoin käytetään myös Pinot Blanc B -lajiketta. Puna- ja roseeviinilajikkeista Bourgognen alueen kolmessa pohjoisessa departementissa viljellään lähes yksinomaan Pinot Noir N -lajiketta. Maantieteellisen alueen eteläosassa taas viljellään Gamay N -lajiketta. Näiden pääasiallisten lajikkeiden lisäksi alueella viljellään vähäisissä määrin myös Pinot Gris G -lajiketta, joka tunnetaan paikallisesti nimellä ”Beurot”, sekä César N -lajiketta (Yonnen departementissa).

Rypälelajikkeet ovat todennäköisesti kotoperäisiä ja keskenään läheistä sukua (Pinot-lajikkeet), ja niitä on jalostettu paikallisiin olosuhteisiin sopiviksi keskiajalta lähtien.

Koska viinitarhat sijaitsevat hajallaan eri puolilla maantieteellistä aluetta, myös tuotantomenetelmissä on joitain eroavaisuuksia. Jokaisella pienemmällä alueella on oma perinteinen taitotietonsa ja niillä noudatetaan paikallisia viiniköynnösten sidonta- ja leikkaustapoja, kuten köynnösten kaareksi taivuttamista Mâconnais’ssa tai Chablis-leikkausta Yonnessa. Tästä syystä viiniviljelmien maisemat vaihtelevat sijaintipaikan mukaan ja niissä voi tunnistaa kyseiselle alueelle tyypillisiä piirteitä.

Paikallisten erityispiirteiden huomioon ottamiseksi käytössä on täydentäviä maantieteellisiä nimityksiä, joilla viitataan pienempiin maantieteellisiin alueisiin tai kuntiin. Näitä ovat ”Chitry”, ”Côtes d’Auxerre”, ”Épineuil”, ”Tonnerre”, ”Vézelay”, ”Coulanges-la-Vineuse”, ”Hautes Côtes de Nuits”, ”Hautes Côtes de Beaune”, ”Côte châlonnaise” ja ”Côtes du Couchois”. Toisinaan täydentävät maantieteelliset nimitykset viittaavat kuntatasoa pienempiin alueisiin, kuten ”Côte Saint Jacques”, ”Le Chapitre”, ”Chapelle Notre Dame” ja ”Montrecul”.

Alueen viinintuottajat perustivat ensin paikallisia ammattiyhdistyksiä ja sitten tuottajien keskusjärjestön. Vuonna 2007 perustettiin yhteinen etujärjestö kaikille satoilmoituksen tekijöille, joille on myönnetty tarkistettu alkuperänimitys ”Bourgogne”.

Viiniviljelmiä on noin 5 100 hehtaaria, ja niillä tuotetaan vuosittain lähes 200 000 hehtolitraa puna- ja roseeviinejä ja 80 000 hehtolitraa valkoviinejä. Yli 50 prosentissa tuotetuista viineistä käytetään täydentävää maantieteellistä nimitystä. Myyntimääriltään merkittävimpiä täydentäviä maantieteellisiä nimityksiä ovat ”Hautes Côtes de Beaune” (40 000 hehtolitraa, 17 % valkoviineistä), ”Hautes Côtes de Nuits” (33 000 hehtolitraa, 22 % valkoviineistä) ja ”Côte châlonnaise” (28 000 hehtolitraa, 29 % valkoviineistä). Bourgogne-viinit ovat hyvin arvostettuja, joten vuodesta riippuen 40–45 prosenttia tuotetuista viineistä menee vientiin.

8.3. *Tietoja tuotteen laadusta ja ominaispiirteistä*

Puna- ja roseeviineissä on usein samettinen ja erittäin hienostunut tanniinirakenne, jossa on upeita hedelmäisiä vivahteita.

Chardonnay B -lajikkeesta valmistettujen valkoviinien maku on pehmeä mutta myös hapokas, mikä takaa viineille tasapainoisen rakenteen ja tekee niistä hyvin säilyviä. Näin saadaan potentiaalisesti voimakkaanmakuisia viinejä.

Maantieteellinen alue kattaa useamman leveysasteen, mikä näkyy eri viinien ominaispiirteissä. Yonnessa viinien rakenteelle on tyypillistä selkeä hapokkuus, mikä erottaa nämä viinit maantieteellisen alueen eteläosalle luonteenomaisista notkeammista viineistä.

8.4. *Syy- ja seuraussuhteet*

”Bourgogne” on pohjoinen viinialue, jolla viiniköynnökset kasvavat ankarissa ilmasto-olosuhteissa. Tästä syystä viiniä on istutettu vain suotuisimmille paikoille, joilla viiniköynnökset hyötyvät seudun ilmastoa lämpimämmästä ja kuivemmasta paikallisilmastosta sekä hyvin vettä läpäisevästä maaperästä. Maaperä kykenee johtamaan pois ylimääräisen veden, on hedelmällistä ja lämpenee nopeasti.

Viiniviljelmät keskittyvät suurimmille ylängöille, joissa maaperä on useimmiten kalkkikiveä ja jotka sijaitsevat kohtuullisella korkeudella.

Bourgogne-viinien viljelyalue koostuu useammasta pienemmästä alueesta, joilla on oma luonteensa ja profiilinsa. Tämä monipuolistaa alueella tuotettavia viinejä ja alueelliset erot tuodaan esiin täydentävillä maantieteellisillä nimityksillä. Kaikkia viininviljelyalueita yhdistävät seuraavat keskeiset piirteet:

— alueella viljellään vain rajattua määrää kotoperäisiä rypälelajikkeita, jotka soveltuvat erityisen hyvin paikallisiin maaperä- ja ilmasto-olosuhteisiin

— viinit valmistetaan kokonaan tai lähes kokonaan yhdestä rypälelajikkeesta.

Kun nämä yhtenäiset viljelykäytännöt yhdistetään moninaisiin luonnonolosuhteisiin ja paikallisiin tuotantoperinteisiin, saadaan laaja valikoima valko-, puna- ja roseeviinejä, joilla on pohjoisille viineille ominaisia piirteitä, kuten hapokkuus ja hedelmäisyys. Viinit ovat tyylikkäitä ja ne säilyvät hyvin.

Hienovaraiset erot tuotantoalueiden ilmastossa ovat Pinot Noir N- ja Chardonnay B -lajikkeiden ansiosta selvästi havaittavissa viinien ominaisuuksissa, sillä nämä lajikkeet reagoivat erittäin herkästi luonnonympäristön vaihteluihin.

Bourgognen viininviljelyalue nykymuodossaan on seurausta vasta melko viimeaikaisesta kollektiivisesta kehityksestä. Vaikka alueeseen kuuluvilla viinitarhoilla on arvostettu historia, niistä alettiin käyttää yhteistä nimeä vasta 1800-luvulla.

Vuonna 1816 julkaistussa kirjassaan ”Topographie de tous les vignobles connus” (Kaikkien tunnettujen viinitarhojen pinnanmuodostus) André Jullien katsoi edelleen aiheelliseksi perustella, miksi hän oli sisällyttänyt samaan lukuun niin Ala-Bourgognen (Yonnen departementti) ja Ylä-Bourgognen (Côte-d'Orin departementti ja Saône-et-Loiren departementin pohjoisosa) viinit kuin ns. vins de Mâcon -viinit, joihin kuuluivat Mâconnais'n alueen viinit ja jotkin Beaujolais'n alueen viineistä.

On todennäköistä, että bourgognelaisen identiteetin muodostumiseen vaikuttivat sekä 1700-luvulla alkanut viinikauppa sekä 1900-luvun alussa tapahtunut viininviljelyn uudelleenjärjestäminen. Kauppiaat ja myöhemmin tuottajat itse korvasivat aateliston ja kirkon Crus de Bourgogne -viinien levittäjinä ja ottivat hallintaansa viininviljelyn taloudellisen ulottuvuuden. Näin Bourgogne-viinien maine levisi myös Euroopan ulkopuolelle. Apotti Claude Arnoux kuvasi tätä kehitystä tutkielmassaan ”Dissertation sur la situation de la Bourgogne, sur les vins qu'elle produit...” (Tutkielma Bourgognen alueesta [ja] sen tuottamista viineistä – –), joka julkaistiin vuonna 1728 Lontoossa, ensin ranskaksi ja sitten englanniksi ja saksaksi. Tuleva Yhdysvaltain presidentti Thomas Jefferson vieraili Bourgognessa vuonna 1787 ja hänestä tuli suuri Crus de Bourgogne -viinien ystävä elämänsä loppuun asti. Jefferson auttoi tuomaan Bourgogne-viinit amerikkalaisten tietoisuuteen.

9. **Olennaiset lisäedellytykset (pakkaaminen, merkinnät, muut vaatimukset)**

Välittömässä läheisyydessä sijaitseva alue (valko-, puna- ja roseeviinit)

Oikeudellinen kehys:

Kansallinen lainsäädäntö

Lisäedellytyksen tyyppi:

Tuotantoa rajatulla maantieteellisellä alueella koskeva poikkeus

Edellytyksen kuvaus:

Välittömässä läheisyydessä sijaitseva alue koostuu viiniyttämistä ja viinin valmistusta koskevan poikkeuksen mukaisesti seuraavista kunnista:

— Côte-d'Orin departementti:

Agencourt, Argilly, Autricourt, Cérilly, Chambœuf, Channay, Châtillon-sur-Seine, Clémencey, Combertault, Corcelles-les-Arts, Curley, Ébaty, Épernay-sous-Gevrey, Étrochey, Flavignerot, Fleurey-sur-Ouche, Gerland, Grancey-sur-Ource, Lantenay, Levernois, Merceuil, Meursanges, Montagny-lès-Beaune, Nicey, Perrigny-lès-Dijon, Prusly-sur-Ource, Quincey, Ruffey-lès-Beaune, Saint-Bernard, Saint-Philibert, Sainte-Colombe-sur-Seine, Sainte-Marie-la-Blanche, Tailly, Velars-sur-Ouche, Vertault, Vignoles, Villebichot ja Villy-le-Moutier

— Rhônen departementti:

Alix, L'Arbresle, Les Ardillats, Arnas, Avenas, Beaujeu, Belleville, Belmont d'Azergues, Bully, Chambost-Allières, Chamelet, Chasselay, Chazay-d'Azergues, Dardilly, Dareizé, Dracé, Fleurieux-sur-l'Arbresle, Létra, Limas, Lozanne, Marchampt, Montmelas-Saint-Sorlin, Les Olmes, Le Perréon, Sain-Bel, Saint-Clément-sur-Valsonne, Saint-Cyr-le-Chatoux, Saint-Didier-sur-Beaujeu, Saint-Etienne-des-Oullières, Saint-Georges-de-Reneins, Saint-Jean-d'Ardières, Saint-Just-d'Avray, Saint-Loup, Saint-Romain-de-Popey, Saint-Vérand, Sainte-Paule, Salles-Arbuissonnas-en-Beaujolais, Sarcey, Taponas, Ternand, Vaux-en-Beaujolais, Vauxrenard, Vernay ja Villefranche-sur-Saône

— Saône-et-Loiren departementti:

Beaumont-sur-Grosne, Chalon-sur-Saône, Champforgeuil, La Chapelle-de-Bragny, La Charmée, Châtenoy-le-Royal, Chaudenay, Cluny, Cormatin, Demigny, Donzy-le-Pertuis, Farges-lès-Chalon, Flagy, Granges, Lalheue, La Loyère, Massilly, Messey-sur-Grosne, Saint-Ambreuil, Saint-Germain-les-Buxy, Saint-Gervais-sur-Couches, Saint-Rémy, Saint-Symphorien-d'Ancelles, Saisy, Sancé, Taizé ja Varennes-lès-Macon

— Yonnen departementti:

Aigremont, Annay-Sur-Serein, Arcy-sur-cure, Avallon, Bazarnes, Bessy-sur-Cure, Censy, Champlay, Champs-sur-Yonne, Chamvres, Châtel-Gérard, Chevannes, Coulangeron, Cruzy-le-Châtel, Escamps, Gy-L'Évêque, Héry, Island, Jouancy, Lichères-près-Aigremont, Lucy-sur-Cure, Melisey, Merry-Sec, Molay, Montigny-la-Resle, Moulins-en-Tonnerois, Nitry, Noyers, Ouanne, Paroy-sur-Tholon, Pasilly, Pierre-Perthuis, Pontigny, Roffey, Rouvray, Sacy, Sainte-Pallaye, Sainte-Vertu, Sarry, Senan, Tissey, Vallan, Venouse, Vézannes, Villeneuve-Saint-Salves, Villiers-sur-Tholon, Vincelles ja Yrouerre.

Välittömässä läheisyydessä sijaitseva alue (puna- ja roseeviinit)

Oikeudellinen kehys:

EU:n lainsäädäntö

Lisäedellytyksen tyyppi:

Tuotantoa rajatulla maantieteellisellä alueella koskeva poikkeus

Edellytyksen kuvaus:

Välittömässä läheisyydessä sijaitseva alue koostuu viiniyttämistä ja viinin valmistusta koskevan poikkeuksen mukaisesti seuraavista kunnista:

PUNA- JA ROSEEVIINIT

Rhônen departementti: Anse, Bagnols, Blacé, Le Bois-d'Oingt, Le Breuil, Charnay, Châtillon, Chessy, Cogny, Corcelles-en-Beaujolais, Denicé, Frontenas, Gleizé, Jarnioux, Lacenas, Lachassagne, Lancié, Légny, Liergues, Lucenay, Marcy, Moiré, Morancé, Nuelles, Oingt, Pommiers, Pouilly-le-Monial, Rivolet, Saint-Germain-sur-l'Arbresle, Saint-Jean-des-Vignes, Saint-Julien, Saint-Laurent-d'Oingt, Theizé ja Ville-sur-Jarnioux.

Välittömässä läheisyydessä sijaitseva alue (valkoviinit)

Oikeudellinen kehys:

EU:n lainsäädäntö

Lisäedellytyksen tyyppi:

Tuotantoa rajatulla maantieteellisellä alueella koskeva poikkeus

Edellytyksen kuvaus:

Välittömässä läheisyydessä sijaitseva alue koostuu viiniyttämistä ja viinin valmistusta koskevan poikkeuksen mukaisesti seuraavista kunnista:

VALKOVIINIT

— Rhônen departementti:

Cercié, Chénas, Chiroubles, Émeringes, Fleurie, Juliénas, Jullié, Lantignié, Odenas, Quincié-en-Beaujolais, Régnié-Durette, Saint-Étienne-la-Varenne, Saint-Lager ja Villié-Morgon

— Saône-et-Loiren departementti:

La-Chapelle-de-Guinchay, Pruzilly ja Romanèche-Thorins.

Oikeudellinen kehys:

Kansallinen lainsäädäntö

Lisäedellytyksen tyyppi:

Merkintöjä koskevat lisämääräykset

Edellytyksen kuvaus:

a) Tarkistettua alkuperänimitystä voidaan täydentää merkinnällä ”Clairet” sellaisten viinien osalta, jotka täyttävät kyseiselle merkinnälle vahvistetut tuotantoedellytykset.

b) Tarkistettua alkuperänimitystä voidaan täydentää jäljempänä esitetyillä täydentävillä maantieteellisillä nimityksillä sellaisten viinien osalta, jotka täyttävät näille täydentäville maantieteellisille nimityksille vahvistetut tuotantoedellytykset:

— ”Chitry”

— ”Côte Chalonnaise”

— ”Côtes d’Auxerre”

— ”Côtes du Couchois”

— ”Côte Saint-Jacques”

— ”Coulanges-la-Vineuse”

— ”Épineuil”

— ”Hautes Côtes de Beaune”

— ”Hautes Côtes de Nuits”

— ”La Chapelle Notre-Dame”

— ”Le Chapitre”

— ”Montrecul” tai ”Montre-Cul” tai ”En Montre-Cul”

— ”Tonnerre”

— ”Vézelay”.

Täydentävät maantieteelliset nimitykset kirjoitetaan tarkistetun alkuperänimityksen jälkeen tai sen alapuolelle kirjaimin, jotka saavat olla korkeudeltaan ja leveydeltään enintään yhtä suuria kuin tarkistetun alkuperänimityksen kirjainkoko.

c) Jos tarkistettua alkuperänimitystä täydennetään pääasiallisen rypälelajikkeen nimellä, lajikkeen nimi kirjoitetaan suoraan tarkistetun alkuperänimityksen alapuolelle kirjaimin, jotka saavat olla korkeudeltaan ja leveydeltään enintään kaksi kolmasosaa tarkistetun alkuperänimityksen kirjainkoosta.

d) Tarkistettua alkuperänimitystä on täydennettävä merkinnällä ”Gamay” sellaisten viinien osalta, jotka täyttävät kyseiselle merkinnälle vahvistetut tuotantoedellytykset.

Merkintä ”Gamay” on kirjoitettava suoraan tarkistetun alkuperänimityksen nimen alapuolelle kirjaimin, jotka ovat korkeudeltaan ja leveydeltään yhtä suuria kuin tarkistetun alkuperänimityksen kirjainkoko.

e) Tarkistetun alkuperänimityksen saaneiden viinien merkinnöissä voidaan mainita pienemmän maantieteellisen yksikön nimi seuraavin edellytyksin:

— kyseessä on kiinteistörekisteriin kirjattu paikka

— paikka on mainittu satoilmoituksessa.

Kiinteistörekisterialueen nimi kirjoitetaan kirjaimin, jotka saavat olla korkeudeltaan ja leveydeltään enintään puolet tarkistetun alkuperänimityksen kirjainkoosta.

f) Tarkistetun alkuperänimityksen saaneiden viinien etiketissä voidaan mainita laajempi maantieteellinen alue ”Vin de Bourgogne”.

Linkki tuote-eritelmään

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-8ef8ee69-ebd9-41ce-b171-0c93f2b1b6f7